FILE DE ZIAR

(Costin Popa – 5 mai 2007)

Aşa îşi intitulează Smaranda Oţeanu-Bunea prima antologie de pagini critice şi de publicistică muzicală apărută recent în format de lux la Editura Artprint Bucureşti. Un florilegiu de texte care, în Volumul I, cuprinde scrieri din perioada 1966-1975.

Trebuie observat de la bun început că noua carte se constituie într-un veritabil hronic al vieţii muzicale româneşti din acei ani. Acoperirea manifestărilor artistice, a evenimentelor – concerte simfonice, camerale, recitaluri, spectacole lirice sau de balet – este uriaşă. Sunt consemnate stagiunile Filarmonicii, Operei Române şi Operetei bucureştene, ansamblurilor Radio şi, nu în ultimul rând, în teritoriul clasic, Festivalul Internaţional George Enescu – ediţiile 1970 şi 1973. Mai mult decât atât, pana criticului se întinde şi asupra muzicii uşoare – nu lipsesc festivalurile de la Mamaia şi Braşov -, spectacolelor de revistă, al celor folclorice. Nu trebuie uitate interviurile cu mari personalităţi române şi străine, de la Yehudi Menuhin (două convorbiri!), Leonid Kogan, Philippe Entremont sau Roberto Benzi la Marţian Negrea, Iosif Conta sau Mircea Horia Simionescu, recenziile de carte, medalioanele de compozitor (Tiberiu Brediceanu), anchetele-document naţionale şi internaţionale cu participarea unor prestigioşi invitaţi precum Constantin Bugeanu, Marin Constantin, Marcel Mihalovici sau Dmitri Başkirov.

Prin formaţie, Smaranda Oţeanu-Bunea este compozitor şi muzicolog. Cu o asemenea solidă şi multilaterală pregătire, demersul său critic are un fundament profesional fără reproş şi faptul se distinge în fiecare paragraf al cronicilor: analizele sunt derulate profund, pătrund în adâncimile concepţiei lucrărilor, observaţia este atentă, minuţioasă în surprinderea faţetelor interpretative şi merge la esenţe. Nimic nu este conjunctural, nimic nu scapă necomentat, necomparat, neevidenţiat, lectorul este plasat în situaţia de a trăi evenimentul, ca şi cum s-ar afla în sala de concert, de spectacol, de a fi orientat în propriile sale evaluări.

Parcurgând interviurile, cititorul nu poate să nu remarce modernitatea abordărilor, în covârşitoare măsură valabile şi astăzi: problematica este sesizată cu acuitate, interlocutorii sunt provocaţi cu întrebări precise, la obiect, vizând tendinţele ce animă creaţia contemporană, promovarea componisticii româneşti sau instruirea noilor generaţii de interpreţi. Sunt numai câteva exemple.

Smaranda Oţeanu-Bunea a iubit dintotdeauna arta condeiului şi o face în continuare cu un talent total ieşit din comun. Stilul său – pe care l-aş numi unic în critica muzicală românească – alert şi incitant, de maximă corosivitate, constructiv, cu neaşteptate asocieri şi metafore, cu şocante epitete şi analogii, aşa cum îl cunoaştem astăzi, s-a cristalizat în timp iar cartea surprinde bine acest crescendo, această evoluţie firească a unui tânăr critic de înalt profesionalism.

Iată şi câteva din atractivele titluri (una din „specialităţile" autoarei): **Cu gândul la dirijorii de mâine, Ilustraţia muzicală – o artă!, Experiment creator şi extravaganţă în muzica modernă, Cu Yehudi Menuhin despre permanenţele muzicii, Aplauze calde... deşi pianul era încuiat, O „fantezie-umoristică" fără fantezie şi umor, Când tinerii se adresează tinerilor** ş.c.l.

Structurat cronologic, volumul I din **File de ziar** de Smaranda Oţeanu-Bunea conţine peste 150 de articole. Sunt 400 de pagini care se parcurg pe nerăsuflate. De citit neapărat, în aşteptarea volumelor următoare!